

Karelian Diamond Resources Plc
c/o Roschier Asianajotoimisto Oy
Keskuskatu 7 A
00100 HELSINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Seitaperä 1 ja 1a

Hakija Karelian Diamond Resources Plc
Dublin, Irlanti

Yhteystiedot:
Roschier Asianajotoimisto Oy
Keskuskatu 7 A
00100 HELSINKI
puh. 020 506 6233

Lisätietoja antaa:
Matti Tyni, puh. 0400 273 869

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 20.5.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 3.4.2014.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 19.1.2012 esteettömyystodistus
- 3.7.2014 Natura 2000 -lisäselvitys

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kuhmo (290)

KaivNro 9268/1; valtausalueen nimi: Seitaperä 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
290-409-59-6	Hanhela	Lentua	13,92
290-409-7-14	Kesti	Lentua	6,62
290-409-7-19	Pikkukesti	Lentua	0,04
290-409-7-7	Aukku	Lentua	16,30
290-876-4-0	Lentuan lohkokunta	Lentua yhteinen vesialue	2,97
290-891-1-6	Lentuan luonnonsuoj.alue	Suojelualue	0,60
290-893-11-1	Lentuan valtionmaa	Valtion metsämaat	35,96
		Yhteensä ha	76,41

KaivNro 9268/2; valtausalueen nimi: Seitaperä 1a

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
290-409-7-14	Kesti	Lentua	4,12
290-876-4-0	Lentuan lohkokunta	Lentua yhteinen vesialue	0,86
290-893-11-1	Lentuan valtionmaa	Valtion metsämaat	3,02
		Yhteensä ha	8,00

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 84,41 ha.

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haettu Seitajärvi 1 -niminen alue sijaitsee osittain Natura-alueella (Lentuan alue, FI1200251) ja Lentuan luonnonsuojelualueella (ESA110029).

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 2.6.2010. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Esteettömyystodistukseen liitettyssä kaupungin rakennustarkastajan lausunnossa on todettu, että haetulla Seitaperä 1 -alueella sijaitsee vapaa-ajan asunto ja saunarakennus. Rakennusten pihapiiri on rajattu pois ko. valtausalueesta, mutta rakennukset sijaitsevat kuitenkin valtausalueen sisällä. Muuten ei haetuilla alueilla ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 3-9 kohtien mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: timantti.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 7.7.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 20.8.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 20.8.2014.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu Tukesin ilmoitustaululla 7.7.2014 ja Virallisessa lehdessä 9.7.2014.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9268/1   Seitaperä 1
2. Kaivosrekisterinumero 9268/2   Seitaperä 1a

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Koska kaikkien kaivoslain 58.4 §:n tarkoittamien asianosaisten yhteystiedot eivät ole kaivosviranomaisen tiedossa, päätös toimitetaan myös yleistiedoksi antona hallintolain (434/2003) 62 §:n mukaisesti. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan Virallisessa lehdessä. Päätöksen julkaiseminen muussa sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska tiedossa olevat asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Karelian Diamond Resources Plc on tehnyt valtausalueilla tutkimuksia, mm. maaperän geofyysikaalisia tutkimuksia sekä koeporauksia edellisten valtausten voimassaoloaikana. Tutkimuksissa on käynyt ilmi, että kohteena ollut Seitaperän kimberliittiesiintymä on aiemmin luultua huomattavasti suurempi, pinta-alaltaan jopa 6,9 hehtaaria. 100 kilon maaperänäytteen mikrotimanttianalyysi tuotti tulokseksi 67 timanttia, joista 61 on mikrotimantteja ja loput makrotimantteja. Tulosten perusteella on ilmeistä, että esiintymä on timanttipitoinen.

Yrityksellä on jo entuudestaan useita valtauksia ja varauksia alueella. Yritys on ryhtynyt huomattavaan tutkimukseen Seitaperän kimberliittiipiippua koskien. Tämä työ on tuottanut kannustavia tuloksia, mukaan lukien merkittävät mikrotimantti- ja makrotimanttitulokset, ja todentanut Seitaperän kimberliittiipiipun Suomen suurimmaksi tunnetuksi kimberliitiksi.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) sopimuksen nojalla suoritettavat maastotyöt sisältävät yhdistelmän mekaanista tai käsin tapahtuvaa kaivuuta moreenimaanäytteiden keräämiseksi. Kun näytteenotto on saatettu loppuun, pintamaa palautetaan ennalleen. GTK suorittaa myös porauksen sopimuksen nojalla ja on vastuussa kaikesta mobilisaatiosta, näytteiden hankinnasta ja prosessoinnista sekä korjaustoimista. Työn aikana urakoitsija pitää huolen, ettei jätettä tai roskaa pääse kerääntymään alueille. Työn päätyttyä urakoitsija poistaa kaikki työ- ja ylimääräiset välineet, väliaikaiset rakenteet ja roskat, jotta alue jää siistiksi ja puhtaaksi.

Porausajankohta riippuu kohteen maasto-olosuhteista. Korkeilla ja/tai kuivilla kohteilla poraus etenee suunnitelman ja tarpeen mukaan. Alavat tai hyvin kosteat kohteet voivat vaatia porausta talvella, jolloin kohteelle on mahdollista päästä ja maan vahingoittuminen voidaan minimoida. Kaikessa porauksessa on käytössä suljettu kierto, ja porausneste palautuu pinta-vaipan kautta. Porausnestettä ei päästetä järviin tai muihin pintavesiin. Kairasydän kuljeteaan pois paikalta valokuvaukseen, loggaukseen ja varastointiin. Kohteet palautetaan alkupe- räiseen kuntoonsa.

Analyttiset tutkimukset suorittaa yritys itse tai yrityksen käyttämät lukuisat sopimuslaboratoriot, joihin GTK kuuluu.

Edellä kuvatun ohjelman tulokset Seitaperän kimberliitistä johtavat tulosten jatkoarviointiin ottaen huomioon rakennetulkinta, geologiset pintakartat, kairasydänten loggaus ja kairasydänten mineralogiset ja mineraalikemialliset tutkimukset.

Toiminta	v. 1	v. 2	v. 3	v. 4	v. 5
Poraus					
Raportointi					
Kairasydänten loggaus					
Arviointi					
Jatkotoimenpiteet					

Tulevien töiden laajuus riippuu saaduista tuloksista. Lähtökohtaisesti tullaan kuitenkin todennäköisesti suorittamaan vielä toinen lisäporauskierros.

Yritys ei aio suorittaa töitä Natura 2000 -alueella.

Hakija on 3.7.2014 täydentänyt hakemustaan seuraavalla Natura-selvityksellä:

Yhtiö on tutkinut alueella olevaa Seitaperän kimberliittiä jo vuosien ajan. Kimberliittiesiintymä on pääpiirteissään rajattu maastogeofysikaalisin kartoituksin ja syväkairauksin. Muodos-tuman pintapuhkeaman koko on useita kymmeniä hehtaareja. Syväkairauksilla saatujen näyttöiden mikrotimanttitestit osoittivat, että kimberliitti sisältää timantteja. Esiintymällä saattaa sen vuoksi olla taloudellista merkitystä. Kuitenkin vielä tarvitaan paljon lisätietoja, jotta voidaan arvioida, kannattaako esiintymällä aloittaa todennäköisesti useita miljoonia euroja maksavat koerikastukset louhimalla useita tuhansia tonneja kimberliittiä ja rikastamalla murskatusta ja jauhetusta näytteestä timantit.

Tarvittavat lisätiedot saadaan kairaamalla useita uusia noin 100 m syvyisiä syväkairanreikiä, ja teettämällä kairasydämistä mikrotimanttitestit. Mikrotimanttitesteillä voidaan rajata kimberliittiesiintymästä timantteja sisältävät ja lupaavimmat osueet, mutta testeillä ei ole mahdollista arvioida taloudellista kannattavuutta. Sen sijaan testien perusteella voidaan toivottavasti rajata erilleen koetoimintaa ajatellen mielenkiintoiset kimberliittimassat. Mikrotimanttitestit vievät paljon aikaa, ja niiden tulosten perusteella voidaan suunnitella ja ohjata kairauksia. Voidaan arvioida, että kairausohjelma toteutetaan useassa vaiheessa aina testitulosten valmistuttua ja että tämä tutkimusvaihe kokonaisuudessaan voi kestää kahdesta kolmeen vuotta.

Haettu valtausalue sijaitsee Kuhmossa Lentuanjärven tuntumassa. Lentuan alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon järvi- ja rantaluonnon suojelukohteena. Lentua on Kainuun ainoa säännöstelemätön suurjärvi, joka on pääosin rakentamaton. Se on Kainuun merkittävin järvi-kokonaisuus ja sen rantojen luontotyytit ovat edustavia, monimuotoisia ja luonnonsuojellisesti arvokkaita. Haettu valtausalue sijaitsee pääosin sen välittömässä läheisyydessä, mutta sulkee sisäänsä lounaiskolkassaan pienen osan Natuuraan kuuluvaa aluetta. Yhtiöllä ei ole tarvetta käyttää Natura-aluetta työmaalle kulkemiseen.

Syväkairauskalusto koostuu kevyestä teloilla kulkevasta hydraulisesta kairausyksiköstä, teräkaluston ja polttoaineen kuljetukseen tarvittavasta mönkijästä peräkärriineen sekä vesipumpusta ja vesilinjasta, joilla johdetaan reiän lähistöltä pintavettä teräputkeen teräkaluston jäähdyttämiseen. Vettä kuluu parikymmentä litraa minuutissa, ja se poistuu reiän suuaukosta imeytyen maahan. Veden mukana kulkeutuu maan pinnalle vähäisiä määriä kallioperästä irronnutta myrkytöntä kivisoijaa. Kairaustyömaa toimii kahdessa tai kolmessa työvuorossa ja altistaa lähiympäristön vähäiselle melulle. Kaluston hydraulioöljy on biopohjaista eikä mahdollisista vuotoista koidu haittaa ympäristölle. Polttoainevuotojen varalle on imeytysturvetta. Mahdollisesti maahan imeytynyt polttoaine ja öljyiset maamassat voidaan tarvittaessa poistaa kaivinkoneella ja kuljettaa alueelta muualle asianmukaisesti hävitettäväksi.

Linnuston pesimärauhan turvaamiseksi kairaustyö ajoitetaan elo- ja maaliskuun välille, todennäköisimmin talviaikaan, jolloin maaston kantavuus paranee jäätyneen vuoksi. Kunkin kairausurakan päätyttyä alue siistitään eikä sinne jätetä roskaa tms. Tarvittavia tarkentavia geofysikaalisia mittauksia voidaan verrata nk. "jokamiehen oikeuteen", sillä ne tehdään kulkemalla maastossa jaloin eikä mittauksista jää jälkiä maastoon.

Karelian Diamond Resources PLC:lla on voimassaoleva puitesopimus Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) kanssa tarvittavien palvelujen, kuten kairausten tai geofysikaalisten mittausten toimittamisesta. Sopimuksen mukaan GTK on velvollinen noudattamaan maastotöissään ympäristöystävällisiä käytäntöjä. Se vastaa myös ympäristölle aiheuttamista mahdollisista vahingoista.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kuhmon kaupunki

Kaupunginhallitus ilmoittaa, ettei kaupungilla ole huomautettavaa lupatunnuksen KaivNro 9268 mukaisesta valtaushakemuksesta. Haetut valtausalueet eivät sijoitu asemakaavan eivätkä yleiskaavan alueelle ja kaupunginhallituksella ei ole tiedossaan muitakaan seikkoja, jotka voisivat vaikuttaa valtaushakemuksesta annettavaan päätökseen.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalueen lounaiskulmasta pieni osa, Hoikkaniemen tyvi ja sen eteläpuoleinen vesialue, sisältyy Lentuan luonnonsuojelualueeseen, joka on luonnonsuojelulain tarkoittama erityinen suojelualue (tunnus ESA110029). Malminetsintä ja geologiset tutkimukset alueella ovat luvanvaraisia. Luonnonsuojelualue on Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelujen hallinnassa. Luonnonsuojelualueen ja Natura-alueen raja-alueet ovat tällä kohdalla yhteneväiset. Hakija on ilmoittanut, että Natura-alueella ei tehdä tutkimuksia ja että Natura-aluetta ei käytetä kauttakulkuun. Tämän perusteella Kainuun ELY-keskus katsoo, että luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointimenettely ei ole tarpeellinen. Mikäli suunnitelmaan tulee muutos, hakijan tulee olla yhteydessä Metsähallitukseen tarvittavan luvan saamiseksi ja esittää tarkka suunnitelma luonnonsuojelualueella tehtävistä tutkimustoimenpiteistä ja selvitys niiden vaikutuksista Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Mikäli Lentuan Kylmälahdessa vesialueella Natura-alueen rajan läheisyydessä aiotaan tehdä syväkairauksia, tulee niistä esittää tarkempi suunnitelma ja arvioida vaikutukset Lentuan Natura-alueen vesiluontotyypeihin.

Valtakunnallisen rantojen suojeluohjelman raja-alue Kylmälahden perukassa on laajempi kuin Natura-alueen ja luonnonsuojelualueen. Kuuluminen rantojen suojeluohjelmaan ei kuitenkaan sinänsä rajoita malminetsintää, mikäli tutkimustoimenpiteillä ei heikennetä ranta-alueiden luonnontilaa.

Suojeltujen lajien ja luontotyyppien mahdollisista esiintymistä ympäristöhallinnon tietojärjestelmässä ei ole havaintopaikkoja eikä ELY-keskuksessa ole muitakaan kartoitustietoja hakemukseen rajatuilta alueilta. Alueilla ei ole myöskään pohjavesialuetta.

Valtausalueen pohjoispuoleiselta Hanhilammelta on vanha tieto kaakkurin pesinnästä. Koska kairaustyöt aiotaan ajoittaa elo-maaliskuulle, niistä tuskin on häiriötä alueella mahdollisesti pesivälle kaakkurille.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohdetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi tutkimusohjelma ja näin yksi-

tyiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Kuhmon metsätiimin tiimiesimieheen ja sopia toimenpiteistä ja korvauseriaatteista.

Luonnonsuojelualue

Valtausalue sijaitsee Lentuan luonnonsuojelualueen ja Natura 2000 -alueen tuntumassa, myös osin sen alueella. Hakemuksen mukaan Natura-alueella ei tehdä tutkimuksia eikä Natura-aluetta ei käytetä kauttakulkuun. Metsähallitus muistuttaa, että luonnonsuojelualueella tapahtuvaan tutkimukseen tulee olla asianmukainen tutkimuslupa, joten jos toiminta alueella jostain syystä muuttuu suunnitellusta poikkeavaksi, niin pyydämme hakijaa olemaan hyvässä ajoin yhteydessä Metsähallituksen luontopalveluihin.

Kulttuuriperintökohteet

Alueella on tehty kulttuuriperintöinventointi vuonna 2012. Hakemusalueen metsätalouskuviolla numero 34 sijaitsee juoksuhauta, kuviolla 27 panssarieste, kolme juoksuhautaa sekä panssariestekiviä ja kuviolla 27.4 panssariestekiviä.

Edellä mainittujen kulttuuriperintökohteiden sijainti on rajattu Metsähallituksen tietojärjestelmään. Kulttuuriperintökohteeksi rajatulla alueella ei saa tehdä tutkimuksia eikä näitä alueita saa peittää eikä kaivaa. Alueiden yli ei saa ajaa työkoneilla eikä niiden päälle saa sijoittaa teitä.

██████████ (kiinteistön 290-409-7-14 Kesti maanomistajana)

Olen tutustunut asianosaisille lähetettyyn kuulemiskirjeeseen ja yhteenvedoon. Koska asianosaisilla on mahdollisuus tulla kuulluksi, nostan ystävällisesti esille seuraavia näkökulmia ja kysymyksiä hakijalle ja viranomaisille selvitettäväksi ja kantaa otettavaksi.

Kaivosalueella on vapaa-ajan asunto, joka on jätetty malminetsintäalueen ulkopuolelle, kuten kuuluukin. Lisäksi valtausalueessa kuvatut rajat ovat lähellä tai sisältävät kaavoitettuja mökkitontteja Kylmänlahden ja Myllylammen rannalla. Koska vapaa-ajan asunnon ohella mökkitontit on tarkoitettu rakentamista ja asumista varten, mahdollinen tutkimustoiminta kaavoitetuilla tonteilla voi rajoittaa tonttien käyttöä ja myyntiä kohtuuttomasti. Lisäksi hakemuksessa valtausoikeutta on haettu viideksi vuodeksi, aiheutuu toiminnasta epävarmuutta, joka voi merkittävästi haitata ko. tonttien mahdollista käyttöä ja kiinteistökauppoja.

Kaavoitetut mökkitontit kuuluvat osaksi lohkomatonta tilaa. Mikäli kiinteistöstä lohkotaan ja kaupataan joku kaavoitettu tontti, käynnistyy kiinteistöveroitus myös muista tilaan jäävistä kaavoitetuista tonteista aiheuttaen kustannuksia omistajalleen. Valtausoikeudesta voi aiheutua haittaa mökkitonttien omistajille valtausalueella ja ympäristössä siten, että niiden myynti kaivostoiminnan epävarmuudesta johtuen voi rajoittaa tonttien kauppaa, etenkin valtausoikeuden sisällä tai vieressä.

Siksi asianosaisena maanomistajana esitän, että vapaa-ajan asunnon ohella kaavoitetut mökkitontit jätettäisiin tutkittavan alueen ulkopuolelle, mikäli sisältyvät valtaushakemuksessa sisältyvälle alueelle, koska näillä on ilmeinen rakentamis- ja asumistarkoitus ja lisäksi valtausoikeudessa tonteille kiinteistörekisterissä merkitty käyttöoikeus voisi mennä kohtuuttomalla tavalla rakentamis- ja asumiskäytön sekä onnistuneiden kiinteistökauppojen ohi. Tontit sijait-

sevat, mikäli ovat valtausalueen rajan sisällä, valtausalueen reunalla ja mahdollisesti näiden poissulkeminen malminetsintäalueesta ei haittaisi oleellisella tavalla valtausoikeudessa myönnettyä malmietsintää.

Mikäli rajaaminen ulkopuolelle ei toteudu, olisi tutkimusaikaa ko. alueella rajattava viittä vuotta merkittävästi lyhemmäksi ja silloinkin tutkimusjakson alkuun tai valtausoikeudessa ko. alueiden käytössä malminetsintä rajattava jäämään mahdollisen rakennus- ja asumistoiminnan jälkeen toissijaiseksi. Yksi vaihtoehto on, että valtausoikeuden saaja korvaa mökkitoimintien käytöstä aiheutuvan haitan perusehtaarikorvausta suuremmalla korvaussummalla.

Lisäksi asianosaisena toivon, että mikäli valtausoikeus myönnetään, hakija voisi säännöllisesti tiedottaa sopivalla tavalla hankkeen etenemisestä asianosaisia.

Hakijan vastine

Kuhmon kaupungin, Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai Metsähallituksen lausunnot eivät anna aihetta lausua asiassa.

Maanomistajan mielipiteen johdosta Hakija lausuu seuraavaa:

- Mielipiteen mukaan valtausalueeseen sisältyisi yleiskaavassa virkistysalueeksi luokiteltavia alueita, ja vaatii näiden alueiden poistamista valtausalueesta. Vaihtoehtoisesti mielipiteessä vaaditaan, että valtauksen voimassaoloaikaa tulisi lyhentää tai että alueen maanomistajille tulisi määrätä ylimääräisiä korvauksia.
- Hakijan mukaan mielipiteessä esitetyt vaatimukset eivät perustu lakiin ja ne ovat lisäksi ristiriidassa Kuhmon kaupungin lausunnon kanssa.
- Hakija viittaa yhtäältä kaivoslakiin, jossa on säädetty valtaushakemusten käsittelystä ja maksettavista maanomistajakorvauksista, sekä toisaalta Kuhmon kaupungin lausuntoon, jossa nimenomaisesti todetaan, että valtausalueilla ei ole voimassaolevaa kaavaa. Lisäksi todetakaan, että alueella oleva vapaa-ajan rakennus on rajattu pois haetusta valtausalueesta.
- Näin ollen Hakijan tiedossa ei ole sellaista seikkaa, eikä Hakijan käsityksen mukaan hakemuksen käsittelyssä, annetut lausunnot ja mielipiteet mukaan luettuina, ole myöskään ilmennyt sellaista seikkaa, jonka perusteella hakemusta ei pitäisi hyväksyä.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Poikkeaminen kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdassa tarkoitetusta määräajasta

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Alueelle on kohdistunut aikaisempi valtausoikeus, joka on rauennut 2.6.2010. Nyt ratkaistavan hakemuksen vireille tullessa raukeamisesta on siten kulunut alle viisi vuotta. Kaivoslaissa säädetystä viiden vuoden aikarajasta poikkeaminen on mahdollista kaivosviranomaisen luvalla. Huomioiden rauenneiden valtausoikeuksien raukeamisajankohdan, oikeuksien haltijoihin liittyvät tekijät ja olosuhteet kokonaisuudessaan kaivosviranomainen ei ole hakemuksen käsittelyn yhteydessä havainnut estettä poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää siten hakijalle valtausoikeuden.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomis-

tajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (527/2014) 119 §:ssä tarkoitettua koetoi-

mintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteilla ja niiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajattava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu* on todettu. Natura-alueella ei saa tehdä malminetsintätutkimuksia eikä Natura-aluetta saa käyttää kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä tarkoitettuun liikkumiseen ja alueiden käyttöön. Natura-alueen läheisyydessä sijaitsevalla vesialueella Kylmälahdessa ei myöskään saa tehdä tutkimustoimenpiteitä.

Malminetsintää ja geologisia tutkimuksia ei saa tehdä erityiseksi luonnonsuojelualueeksi perustetulla alueella ilman Metsähallituksen lupaa.

Lisäksi valtausalueelle ulottuvalla rantojensuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella ei saa ilman ELY-keskuksen lupaa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaarantavat alueen suojelun tarkoituksen.

Valtaajan tulee hyvissä ajoin ennen tutkimustöitä esittää kirjallinen tarkennettu tutkimussuunnitelma kaivosviranomaiselle. Suunnitelma on toimitettava samalla tiedoksi ELY-keskukselle sekä Metsähallitukselle.

Perustelut: Valtausalueet sijoittuvat pieneltä osalta valtausalueen lounaiskylmassä sekä Natura-alueelle (Lentuan alue, FI1200251) että luonnonsuojelulain (1096/1996) tarkoittamalle erityiselle luonnonsuojelualueelle (Lentuan luonnonsuojelualue, ESA110029), joiden rajaukset valtausalueelle sijoittuvalla alueella ovat lähes yhtenevät. Lisäksi valtausalueen lounaisosa sijoittuu valtakunnallisen rantojensuojeluohjelman (RSO110105) alueelle, ja rantojensuojeluohjelmaan kuuluvan alue sijoittuu laajemmalle alueelle valtausalueen puolella kuin Natura- ja luonnonsuojelualueet.

Hakija on ilmoittanut hakemuksessaan, ettei se aio suorittaa tutkimustöitä Natura 2000 -alueella eikä sillä ole tarvetta käyttää Natura-aluetta työmaalle kulkemiseen. Hakemuksessa ilmoitetun perusteella ELY-keskus on todennut lausunnossaan, ettei luonnonsuojelulain mukainen Natura arviointimenettely ole tarpeellinen.

Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamista ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla. Päätökseen liitetään määräys toimittaa kaivosviranomaiselle tarkempi tutkimussuunnitelma ennen kuin valtaaja aloittaa tutkimustoimet alueella. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Tutkimussuunnitelma on samalla esitettävä ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle, mikä varmistaa osaltaan luonnonsuojelulain 65.3 §:n mukaisen tiedonsaannin.

Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, ettei vesialueella Kylmälahdella tehdä sellaisia tutkimuksia, joiden vaikutukset voisivat ulottua Natura-alueen vesiluontotyyppeihin tai jotka voisivat aiheuttaa vesistön pilaantumista. Lisäksi varmistetaan, että luontoarvot säilyvät erityisellä luonnonsuojelualueella ja että tutkimustoimenpiteillä ei heikennetä ranta-alueiden luonnontilaa rantojensuojeluohjelmaan kuuluvilla alueilla.

Metsähallituksella on mahdollisuus poiketa tässä määrätystä erityistä suojelualuetta koskevasta rajoituksesta. ELY-keskuksella on mahdollisuus myöntää lupa poiketa rantojensuojeluohjelma-aluetta koskevasta rajoituksesta, jos suojelun tarkoitus ei mainittavasti vaarannu.

Hakemuksen, saatujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä tässä annettujen rajoitusten jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

12. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Metsähallitukselle sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksilla aiheuteta vahinkoa valtausalueilla sijaitseville sotahistoriallisille kohteille (juoksuhaudat, panssariesteet ja panssariestekivet).

Perustelut: Kun otetaan huomioon Metsähallituksen esille tuomat sotahistoriallisesti merkittävät kohteet, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisenä. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- lupamääräyksessä 11 asetetun tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuuden yhteydessä on ELY-keskuksen mahdollista antaa valtaajalle tarpeellista ohjausta Hanhialammella mahdollisesti pesivän kaakkurin huomioon ottamiseksi. Hakija on myös hakemuksessaan ilmoittanut, että linnuston pesimärauhan turvaamiseksi kairaustyö ajoitetaan elo- ja maaliskuun välille.
- valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti. Maanomistajan mielipiteessä mainitut kaavoitetut mökkitontit eivät ole kaivoslain mukaisia valtauksen esteitä. Lisäksi kunta ei ole lausunnossaan tuonut esiin sellaista kaavoituk-

seen tai alueiden käyttöön liittyvää seikkaa, joka olisi kaivoslaissa tarkoitettu valtauksen este. Valtausoikeuden myöntäminen ei estä muuta maan käyttöä ja esim. tonttien myyntiä. Valtausoikeus antaa luvan tehdä kaivoslain mukaista malminetsintää ja tutkimusta, eikä valtausoikeutta koskevassa päätöksessä oteta kantaa mahdolliseen tulevaan kaivoslupaan tai -toimintaan eikä mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksiin.

- lupamääräyksen 4 mukaisesti valtaajalla on velvollisuus etukäteen kirjallisesti ilmoittaa alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Säännöksellä mm. varmistetaan se, että kaivoslain (503/1965) 15.3 §:n mukainen maanomistajan oikeus vaatia vakuutta vahinkojen korvaamiseksi, voi käytännössä toteutua. Kiinteistön omistajalla on oikeus vaatia vakuus kaikesta pysyvistä tai ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on huomattava, että tutkimustoimenpiteet on suoraan kaivoslain nojalla suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Valtaukselta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen osalta todetaan myös, että maanomistajalla on oikeus vaatia kaivoslain 15 §:n mukaisesti korvausta valtaajalta koko kyseisen valtauksen voimassaoloaikana tapahtuneista vahingoista ja haitoista. Korvausvaatimus on esitettävä valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun valtausoikeuden raukeamisesta.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **10.11.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

